

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8Csp/16/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822201561
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8822201561.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX C. XXX, zastúpeného: JUDr. Igor Šafranko, advokát, ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpenému: ČOLLÁK & PARTNERI advokátska kancelária s.r.o., Floriánska 19, 040 01 Košice, IČO: 45 946 868, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 884,53 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 884,53 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o konkrétnej výške trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 07.07.2022 domáhal voči žalovanému zaplata sumy 884,53 € a náhrady trov konania titulom primeraného finančného zadostučinenia. Podanie žaloby odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 10Csp/90/2020 o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa, voči terajšiemu žalovanému, úspešný v uplatňovanom nároku. Rozsudkom sp. zn. 10Csp/90/2020 zo dňa 9.2.2021 (ďalej len Základné konanie), ktorý nadobudol právoplatnosť 26.03.2021 súd rozhodol, že žalovaný (aj terajší žalovaný) je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX uzavretej medzi ním a právnym predchodcom žalovaného v 1/ rade na výkon zrážok zo mzdy žalobcu. Ako spotrebiteľ si uplatňuje primerané finančné zadostučinenie (ďalej len PFZ) za porušenie svojich spotrebiteľských práv, ktoré bol nútený brániť v základnom konaní. PFZ má sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného PFZ proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Aj keď výška PFZ sa nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritéria z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú z intenzity porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa. Vo veciach, v ktorých je predmetom konania finančná čiastka, je jediným objektívnym kritériom, ktoré by malo byť rozhodujúcim pre určenie výšky PFZ, suma, o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil, alebo sa chcel obohatiť. Zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa XX.XX.XXXX mu bol poskytnutý úver vo výške 995,82 €. Na tento úver uhradil sumu 1 432,70 €. Žalovaný sa domáhal uhradenia sumy 884,53 € prostredníctvom Dohody o zrážkach zo mzdy. Keďže žalobca má za to, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov, nemal žalovaný už žiaden nárok na zrážky zo mzdy. Nakoľko je spotrebiteľom, ktorý úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde, PFZ preto požaduje vo výške 884,53 €, pričom nárok zohľadňuje skutočnosť, že sa žalovaný chcel zrážkami zo mzdy na jeho úkor bezdôvodne obohatiť o túto sumu.

2. Žalovaný s nárokom žalobcu nesúhlasil čo do dôvodu a výšky a žiadal žalobu zamietnuť.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, oboznámením sa so žalobou, rozsudkom tunajšieho súdu vydaného v konaní vedenom pod sp. zn. 10Csp/90/2020, vyjadrením žalovaného, vyjadreniami žalobcu, listinnými dokladmi predloženými žalovaným, a to Návrhom na uzatvorenie splátkového kalendára, Sprievodným listom, Dohodou o splátkovom kalendári s uznaním záväzku, Dohodou o zrážkach zo mzdy, Spotrebiteľskou rozhodcovskou zmluvou, Výzvou na úhradu s možnosťou odpustenia 30% dlhu, pripojenými spismi tunajšieho súdu sp.zn. 10Csp/131/2020 a sp. zn. 5Csp/59/2023 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

4. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že žalobu považuje za nedôvodnú, nakoľko samotné právo na primerané finančné zadosťučinenie žalobcu voči žalovanému vôbec nevzniklo, v dôsledku čoho žalobca ani nemôže uplatnený nárok dostatočne preukázať. Podľa právneho názoru žalovaného, žalobca nesplnil zákonný predpoklad pre uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie, a to úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti voči porušiteľovi. Žalovaný zastáva názor, že v danom prípade nie je on porušiteľom, nakoľko zmluvu o úvere ako i dohodu o zrážkach zo mzdy koncipoval pôvodný veriteľ a žalobcovi bola len postúpená pohľadávka vyplývajúca z predmetnej zmluvy o úvere bez toho, aby žalovaný mohol nejakým spôsobom ovplyvniť jej obsah, podmienky, ustanovenia. Z uvedených dôvodov nemožno žalovaného pokladať za porušiteľa. Dal do pozornosti, že v predošlom konaní nebolo rozhodnuté o porušení práva či povinnosti žalobcu a absentuje zodpovedný subjekt ako porušiteľ práv žalobcu. Namietol i požadovanú výšku primeraného finančného zadosťučinenia, ktorého sa žalobca domáha. V danom prípade konanie žalobcu zhodnotil ako zjavné zneužívanie jeho práv. Žalobcom uplatňovaná suma primeraného finančného zadosťučinenia nie je dostatočným spôsobom špecifikovaná a relevantne odôvodnená a preukázaná. Nie je adekvátna, nezohľadňuje skutkové okolnosti, nepredstavuje atribút primeranosti a neplní si svoj základný účel – primeranej satisfakcie. Poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky, v zmysle ktorej ochrana spotrebiteľa má svoje limity, pričom ochranu spotrebiteľa nemožno ponímať ako obranu proti ľahkovážnosti a nezodpovednosti (NS ČR, sp. zn.: 23Cdo/1201/2009).

5. Na argumentáciu žalovaného reagoval žalobca písomným vyjadrením, v ktorom poukázal na ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Uviedol, že skutočnosť, že dohodu o zrážkach zo mzdy žalovaný nekoncepoval vzhľadom na merito sporu neliberuje a nezbavuje žalovaného zodpovednosti za porušenie svojich zákonných povinností. V zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, domáhať sa práva na primerané finančné zadosťučinenie má voči porušiteľovi (dané základným konaním) a od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Je zrejmé, že žalovaný po materiálnej a formálnej stránke je subjektom, ktorý hmotnoprávne disponoval s pohľadávkou zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX z XX.XX.XXXX. Žalovaný ako subjekt podnikajúci v oblasti spotrebiteľského práva nepostupoval s odbornou starostlivosťou, pohľadávku od právneho predchodcu prevzal spolu so všetkými právami a povinnosťami a požadoval jej zaplatenie skrz výkon zrážok zo mzdy. Postúpením pohľadávky žalovaný ako postupník vstúpil do práv a povinností zo zmluvného vzťahu a prevzal teda aj zodpovednosť za porušenie práv a povinností z tohto zmluvného vzťahu. V súvislosti s argumentáciou žalovaného, že právo na primerané finančné zadosťučinenie vôbec nevzniklo, poukázal na I. výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 10Csp/90/2020-38, zo dňa 09.02.2021. Právoplatný rozsudok súdu prvej inštancie jasne deklaruje, že v právnom vzťahu založenom Zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXXXX z XX.XX.XXXX došlo k porušeniu noriem spotrebiteľského práva. V súvislosti so svojou argumentáciou poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 31.10.2017 sp. zn. 22Co/33/2017. V zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie postačujúca už samotná hrozba ujmy (spôsobilosť privodiť ujmu). V danom prípade išlo už o reálny vznik ujmy, keďže žalovaný sa pokúsil na jeho úkor bezdôvodne obohatiť na základe absolútne neplatného právneho úkonu. Uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia považuje za adekvátnu, zodpovedajúcu svojmu účelu, pretože je potrebné toto finančné zadosťučinenie nevnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu. Primeranosť sumy 884,53 € je vzhľadom najmä na postoj žalovaného a intenzitu porušenia spotrebiteľských noriem evidentne daná. K posudzovaniu výšky primeraného finančného zadosťučinenia poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3Co/53/2016, zo dňa 04.10.2016, ako aj na ďalšie rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, Krajského súdu v Žiline a Najvyššieho súdu SR podporujúce jeho argumentáciu. Nesúhlasí s tvrdením žalovaného, že súd v základnom konaní neposúdil úver ako bezúročný a bez poplatkov.

Uviedol, že vo výroku rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 10Csp/90/2020-38, zo dňa 09.02.2021 vydaného v základnom konaní absentuje priame určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, keďže dané určenie nebolo meritom sporu. Poukaz na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru bola podpornou argumentáciou v základnom konaní. Preto poukázal na odsek 29. odôvodnenia uvedeného rozsudku, v ktorom súd prejedlikoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX z XX.XX.XXXX, a to z dôvodu neuvedenia úroku v spotrebiteľskej zmluve.

6. Žalovaný v písomnom vyjadrení k tvrdenia žalobcu uviedol, že zotrúva na skutočnostiach ohľadom nedodržania a nesplnenia hmotnoprávnych podmienok na podanie žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobcom požadovaná výška vôbec nereflektuje s právnym inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia a podľa názoru žalovaného ide o zneužívanie práva. Primerané finančné zadosťučinenie vo výške 884,53 € nespĺňa kritérium a rozsah primeranosti, ale je zjavným zneužitím práva žalobcu a zásahom do práv žalovaného. Práva žalobcu boli v predchádzajúcom konaní, od ktorého konania si v predmetnom konaní žalobca uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie „zhojené“ a napravené tým, že žalovanému bola uložená povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy. Navyše podotkol, že žalobca v jeho prospech uskutočnil naposledy platbu v júli 2020 a to len vo výške 20 €, teda hrozba v majetkovej sfére žalobcu nebola žiadna.

7. Z obsahu výpovede žalobcu vyplýva, že úver splácal niekoľko rokov. Poukazoval na to, že úver je preplatený. Nebol informovaný o tom, že sa voči nemu budú vykonávať zrážky zo mzdy. Bolo mu len oznámené, že jeho pohľadávka voči D. B., E. bola postúpená na inú spoločnosť. Nemal žiadnu možnosť to zastaviť. Keď sa začal nárok exekučne vymáhať, kontaktoval ho jeho zamestnávateľ. Zo mzdy sa mu zrážala suma 30,- 50,- €, podľa výšky mzdy. Zrážky sa vykonávali niekoľko rokov, presnú dobu nevedel žalobca uviesť. Podľa vyjadrenia žalobcu nemajetková ujma, zásah do jeho života spočíval v tom, že mal rodinu, 3 deti a obával sa, že mu to finančne nebude vychádzať. Hľadal si prácu s vyšší finančným ohodnotením, ale aj tak mu to finančne nevychádzalo, nakoľko čím viac zarobil, tým viac mu z jeho príjmu zrazili. Stres pociťoval v súvislosti s tým, že všetci zamestnanci vedeli, že má exekúciu, v zamestnaní sa to rýchlo rozšírilo. Nemohol si zobráť už ani ďalšiu pôžičku. Žalobca kontaktoval D. B., E., povedali mu, že jeho záväzok prebrala iná spoločnosť a nemal potrebné informácie, aby mohol kontaktovať túto spoločnosť, čiže žalovaného. S týmto sa obrátil na svojho právneho zástupcu. Žalobca potvrdil, že už nejakú finančnú čiastku z D. B., E. obdržal.

8. Právny zástupca žalobcu na pojednávaniach uviedol, že na predmet tohto konania nemožno vzťahovať skutočnosti, či nejakým spôsobom sa snažil žalobca kontaktovať protistranu alebo nie. Poukázal na skutočnosť, že žalobca mal v práci problémy, resp. pokiaľ ide o jeho pracovné prostredie toto bolo určitým spôsobom zhoršené. Podľa zamestnávateľa žalobcu ku dňu 22.6.2020 mala byť celkovo zrazená a odvedená čiastka od 7. mesiaca 2007 do 5. mesiaca 2020 v celkovej výške 2.231,08 €, čo je teda ešte viac než bolo zistené alebo tvrdené v pôvodnom konaní a dokonca aj v žalobe. V kontexte s konaním na tunajšom súde proti pôvodnému veriteľovi D. B., E., na základe ktorého došlo k určaniu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a vydaniu bezdôvodného obohatenia, konanie žalovaného nebolo žiadnym spôsobom dôvodné, to znamená, zrážky zo mzdy nijakým spôsobom nemal ani iniciovať. Žalobca dostatočne odôvodnil všetky sťaženia svojho života, ktoré v súvislosti so zrážkami zo mzdy od žalovaného utrpel, či sa jednalo o neprijemnosti na pracovisku spojené s vykonávaním zrážok zo mzdy alebo o ochudobnenie jeho rodinného života, nakoľko v dobe vykonávania týchto zrážok mal ešte malé deti.

9. Z vyjadrenia právneho zástupcu žalovaného na pojednávaniach vyplynulo, že zo strany žalobcu nedošlo k predloženiu žiadnych listinných dôkazov, ktoré by prezentovali ním tvrdené skutočnosti, ktoré sa týkajú predovšetkým jeho fungovania v zamestnaní, či bežného života. A teda akým spôsobom mal pociťovať stres, či negatívne dôsledky zrážania finančnej sumy na základe zmluvy o úvere. Zo strany žalobcu došlo k iniciácii celkovo 4 súdnych konaní, prostredníctvom ktorých sa domáha svojich tvrdených práv týkajúcich sa predmetnej zmluvy o úvere. Poukázal na rozhodnutie tunajšieho súdu so sp. zn. 10Csp/131/2020 a na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5CoCsp/44/2022, v zmysle ktorých súd rozhodol o priznaní bezdôvodného obohatenia žalovanému na základe tejto zmluvy vo výške 1.310 €. Táto finančná suma bola žalobcovi vyplatená čo aj sám potvrdil, že nejakú peňažnú sumu obdržal. Neobstojí tvrdenie žalobcu, že v súvislosti so súdnymi konaniami pociťuje stres, diskonfort, nakoľko istý diskonfort je späť s každým jedným súdnym konaním, pričom žalobca ich inicioval celkovo 4 a teda musel aj po porade s právnym zástupcom vedieť, že jeho účasť na

prípadných súdnych pojednávaniach bude potrebná a že bude musieť súdne spory riešiť. Poukázal na to, že inštitút finančného zadosťučinenia nie je možné zamieňať s inštitútom bezdôvodného obohatenia ani s inštitútom náhrady škody, a teda nie je možné súhlasiť s názorom žalobcu, že výška primeraného finančného zadosťučinenia sa má odvíjať od prvkov materiálnej povahy. Uviedol, že výpoveď žalobcu v tom smere, že nebol kontaktovaný je nepravdivá a zavádzajúca. Z predložených listinných dôkazov je zrejmé, že žalovaný sa snažil iniciovať a rozvíjať komunikáciu so žalobcom. Žalovaný nemal v úmysle neprimeraným spôsobom zasiahnuť do majetkovej sféry žalobcu, ponúkol finančne nenáročné a priaznivé riešenie s cieľom vyrovnať záväzky žalobcu tak, aby ochránil žalobcovu majetkovú sféru. Konkrétne žiadal uhradiť zvyšok dlhu tvorený výlučne istinou, bez úročenia istiny. Následne tiež žalovaný ponúkol možnosť splatenia iba časti dlhu s odpustením jeho 30%, ako aj možnosť postupného splácania dlhu prostredníctvom splátkového kalendára.

10. V záverečnej reči právny zástupca navrhol žalobe vyhovieť, poukázal na sankčnú a odradzujúcu funkciu inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia.

11. Právny zástupca žalovaného v záverečnej reči uviedol, že žalobu považuje za nedôvodnú a vyjadril sa k právnemu základu uplatneného nároku. Žalovaný má za to, že na základe koncipovaného výroku súdu o povinnosti zdržať sa zrážok zo mzdy, nemožno žalovaného považovať za porušiteľa v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Predmetom sporu nebolo určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ale určenie povinnosti zdržať sa jeho použitia. Poukázal na nedostatok pasívnej legitímácie, ako aj na skutočnosť, že primerané finančné zadosťučinenie nemá sankčný, ale len vyrovnávací charakter. V súvislosti s primeraným finančným zadosťučinením poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017, rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 117/2011, ako aj na judikatúru Ústavného súdu SR. Tiež poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Prešov sp. zn. 11Csp/6/2022 zo dňa 22.04.2022 v súvislosti s výškou priznaného finančného zadosťučinenia. Zotrval na názore, že pre žalobcu nebolo zaťažujúce iniciovanie konaní a účasť na pojednávaniach. Zo strany žalobcu ide o zjavne zneužívanie inštitútu právnej ochrany.

12. Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom č.k. 10Csp/90/2020 – 38 zo dňa 09.02.2021, v spore žalobcu a žalovaného, rozhodol tak, že žalovaný je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, uvedenej v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, na výkon zrážky zo mzdy žalobcu. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26.03.2021. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že Dohoda o zrážkach zo mzdy sa nachádza v čl. III, bod 4. Zmluvy o úvere zo dňa 28.7.2006, ako formulárová súčasť zmluvy o úvere, ktorú právny predchodca žalovaného v 1/ rade (Poštová banka, a.s.) používal v rámci svojej podnikateľskej činnosti v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v tomto konkrétnom prípade žalobca nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej zmluvy ovplyvniť. Klauzula obsahujúca dohodu o zrážkach zo mzdy nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa, bola dojednaná na začiatku zmluvného vzťahu, takmer nečitateľnou veľkosťou písma, pričom spotrebiteľ nemal možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť.

13. Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom č.k. 10Csp/131/2020 - 79 zo dňa 24.03.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 5CoCsp/44/2022 – 199 zo dňa 19.01.2023, v spore žalobcu a žalovaného, určil, že úver zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX je bezúročný a bez poplatkov. Uložil žalovanému vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1.310 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 23.10.2010 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň určil, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX v Obchodných podmienkach, v článku 4 „Splácanie úveru, započítavanie pohľadávok a zabezpečenie“ - bod. 4.6 v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke PB započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzovníka (2) úrok z omeškania (3) úrok z úveru (4) splátka istiny úveru.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.02.2023. Podľa bodu 55 odôvodnenia rozhodnutia za neprijateľnú podmienku súd považuje aj dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorú obsahujú Obchodné podmienky pre úver, ktorú žalovaná bez ďalšieho využila. Na základe uplatnenia dohody o zrážkach zo mzdy žalobcovi bolo zrazené zo mzdy v prospech žalovanej bez

toho, aby mal možnosť akýmkoľvek spôsobom toto ovplyvniť. Žalovaná tak dostala právo disponovať s majetkom žalobcu, s jeho výplatou, bez akejkoľvek kontroly súdu a zrazila si aj nároky, ktoré vyplývajú z neprijateľných podmienok.

14. Podľa predloženého písomného vyjadrenia spoločnosti F. G., G. žalovanému ako ich zamestnancovi vykonali za obdobie 07/2007 – 12/2008 zrážky vo výške 552,68 €, za obdobie 01/2009 – 12/2009 vo výške 368,40 € a za obdobie 08/2014 – 05/2020 zrážky vo výške 1.310 €, spolu v sume 2.231,08 €.

15. Zo žalovaným predložených listín vyplýva, že žalovaný zaslal žalobcovi Dohodu o splátkovom kalendári s uznaním dlhu, Dohodu o zrážkach zo mzdy s tým, že táto bude predložená zamestnávateľovi v prípade neuhradenia splátok podľa splátkového kalendára. Obe listiny mal žalobca podpísať na vyznačenom mieste a vrátiť žalovanému. Z obsahu dohody o splátkovom kalendári je zrejmé, že žalovaný ponúkol žalobcovi možnosť zaplatiť dlh vo výške 334,82 € s tým, že istina sa ďalej nebude určovať. Právny predchodca žalovaného tiež zaslal žalobcovi výzvu na úhradu s možnosťou odpustenia 30% dlhu.

16. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

17. Ako vyplýva z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti poruškovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti poruškovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie poruškovi poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie poruškovi uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

18. V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

19. Podľa § 53 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

20. V zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. Vykonaním dokazovania mal súd preukázané, že právny predchodca žalovaného, a to D. B., E. na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa XX.XX.XXXX poskytla žalobcovi spotrebiteľský úver v sume 30.000 Sk. Tunajší súd rozsudkom č.k. 10Csp/90/2020 – 38 zo dňa 09.02.2021, v spore žalobcu a žalovaného, rozhodol tak, že žalovaný je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, uvedenej v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, na výkon zrážky zo mzdy žalobcu. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26.03.2021. Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom č.k. 10Csp/131/2020 - 79 zo dňa 24.03.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 5CoCsp/44/2022 – 199 zo dňa 19.01.2023, v spore žalobcu a žalovaného, určil, že úver zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX je bezúročný a bez poplatkov. Uložil žalovanému vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1.310 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 23.10.2010 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň určil, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o

úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX v Obchodných podmienkach, v článku 4 „Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie“ - bod. 4.6 v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke PB započítavajú bez ohľadu na to, na akej záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzobníka (2) úrok z omeškania (3) úrok z úveru (4) splátka istiny úveru.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.02.2023.

22. Žalobca sa voči žalovanému domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 884,53 € na základe ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Svoj nárok odôvodňoval tým, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie mu vznikol z dôvodu úspešného uplatnenia porušenia svojho práva na súde.

23. Žalovaný žalobu namietal z dôvodu, že neboli splnené predpoklady pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia ako to uvádza § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.. Uvádzal, že nie je subjektom zodpovedným za žalobcom tvrdené porušenie práva, nakoľko neuzavrel so žalobcom dohodu o zrážkach zo mzdy. Rovnako namietal uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia, ako aj nepreukázanie vzniku ujmy zo strany žalobcu.

24. Podľa citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa zodpovedá, avšak iba za predpokladu, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Predpokladom pre priznanie nároku je teda úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa, t.j. uplatnenie nároku, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z.z., ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch prípadne iných predpisov, a zároveň domáhanie sa primeraného finančného zadosťučinenia od subjektu, ktorý za porušenie konkrétneho práva alebo povinnosti spotrebiteľa zodpovedá. Uplatnením práva možno rozumieť tak podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

25. V súvislosti s tvrdením žalovaného, že nie je subjektom zodpovedným za porušenie práva súd poukazuje na to, že po postupnom rade postupovania pohľadávky z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX bola na žalovaného postúpená pohľadávka z úverovej zmluvy so všetkými právami a povinnosťami z tejto zmluvy vyplývajúcimi, teda aj s nákladmi, škodami, poplatkami, pokutami, ktoré vzniknú v dôsledku alebo v súvislosti s postupovanou pohľadávkou. Postúpenie pohľadávky je všeobecne upravené v § 524 Občianskeho zákonníka a spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa (postupcu) vstúpi nový veriteľ (postupník) na základe zmluvy uzatvorenej medzi nimi. Postúpením pohľadávky teda dochádza k zmene v osobe veriteľa tak, že novým veriteľom sa stane postupník a nadobúda pohľadávku s príslušenstvom a so všetkými právami s ňou spojenými. Vychádzajúc z uvedeného súd má za to, že je daná pasívna legitímácia žalovaného, keďže vstúpil do všetkých práv a povinností pôvodného veriteľa. Z uvedeného dôvodu je námietka žalovaného o nedostatku jeho pasívnej legitímácie nedôvodná a je tiež právne irelevantné tvrdenie žalovaného, že nekoncepoval úverovú zmluvu ako ani dohodu o zrážkach zo mzdy.

26. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Bez právneho významu teda je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

27. Podľa rozsudku NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie postačuje úspešné uplatnenie porušenia práva spotrebiteľa na súde. V zmysle tohto rozhodnutia „Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku

rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje.“

28. V predmetnej právnej veci mal súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 10Csp/90/2020 si žalobca úspešne uplatnil ako spotrebiteľ svoje právo, keď tunajší súd rozsudkom č.k. 10Csp/90/2020 – 38 zo dňa 09.02.2021 určil, že žalovaný je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, uvedenej v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, na výkon zrážky zo mzdy žalobcu. Rozsudkom č.k. 10Csp/131/2020 - 79 zo dňa 24.03.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 5CoCsp/44/2022 – 199 zo dňa 19.01.2023, bolo tiež určené, že úver zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX je bezúročný a bez poplatkov a žalovanému bola uložená povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1.310 € spolu s príslušenstvom.

29. Pokiaľ ide o výklad samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

30. Možno jednoznačne konštatovať, že žalobcovi vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť mu ujmu vo sfére jeho rodinného, súkromného a spoločenského života. Žalobcovi vznikla tiež ujma v jeho majetkovej sfére, keďže žalovaný, resp. jeho právny predchodca realizoval svoje oprávnenia prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy a reálne boli vykonávané zrážky zo mzdy žalobcu.

31. Pokiaľ ide o výšku finančného zadostučinenia, táto závisí od úvahy súdu, čo však neznamená svojvôľu pri jej určovaní, pretože pri jej stanovení, t.j. pri stanovení jej primeranosti je nutné zohľadniť rôzne kritériá, a to intenzitu zásahu do spotrebiteľských práv, časové trvanie závadného konania dodávateľa, jeho satisfakčnú, sankčnú a preventívnu funkciu. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, ktoré viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadostučinenia.

32. Súd považuje za primerané v prejednávanej spore finančné zadostučinenie v uplatnenej výške 884,53 €. Takto priznané finančné zadostučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, resp. jeho právneho predchodcu, ktorý pri uzatváraní úverovej zmluvy nepostupoval s odbornou starostlivosťou a predložil žalobcovi na podpis formulárovú zmluvu obsahujúcu neprijateľné podmienky, t.j. dohodu o zrážkach zo mzdy. Je tiež určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného žalobca trpieť a zároveň je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý konal (resp. jeho právny predchodca) pri dojednávaní spotrebiteľskej zmluvy závadne.

33. Súd pri určovaní výšky primeraného finančného zadostučinenia zohľadnil najmä skutočnosť, že žalovaný reálne vymohol prevažnú časť sumy uplatňovaných zo spotrebiteľskej zmluvy prostredníctvom inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú súd vyhodnotil v inom konaní za neprijateľnú zmluvnú podmienku a žalovanému bolo uložené zdržať sa jej použitia. Z predloženej správy zamestnávateľa žalobcu je zrejmé, že žalovaný sa dlhodobo domáhal voči žalobcovi ako spotrebiteľovi nároku z úverovej zmluvy prostredníctvom neprijateľného inštitútu v spotrebiteľskej zmluve. Zamestnávateľ vykonával zrážky na základe predloženej dohody o zrážkach zo mzdy za obdobie 07/2007 – 12/2008, za obdobie 01/2009 – 12/2009 a za obdobie 08/2014 – 05/2020, v celkovej sume 2.231,08 €.

34. Súd vzhľadom na vyššie uvedenú intenzitu závadného konania žalovaného ako dodávateľa a časovému obdobiu trvania tohto konania (zrážky vykonávané po dobu 88 mesiacov) považuje žalobu za plne dôvodnú.

35. Žalobca žiadal priznať sumu 884,53 € ako primerané finančné zadostučinenie z dôvodu, že úhrady tejto sumy sa žalovaný domohol prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy. Z vykonaného dokazovania v priebehu konania však vyplynulo, že na základe predloženej dohody o zrážkach zo mzdy boli vykonané zrážky v sume 2.231,08 €, pričom ich dôvodnosť nebola pred plnením preskúmaná

súdom. Žalovaný si svoj nárok neuplatnil prostredníctvom súdu a vyhol sa tak súdnej kontrole predmetnej spotrebiteľskej zmluvy z pohľadu skúmania existencie neprijateľných zmluvných podmienok. Dodávateľ si tak sám určil otázku existencie dlhu, ako aj jeho rozsah a žalobca ako spotrebiteľ nemal možnosť namietať proti uplatneným nárokom žalovaného ako dodávateľa, ako ani možnosť zastaviť vykonávanie zrážok.

36. V dôsledku vyššie popísaného konania žalovaného žalobca musel chrániť svoje spotrebiteľské práva súdnou cestou, s čím súvisí najmä vynakladanie prostriedkov a času na vyhľadanie odbornej pomoci. Navyše súdne konania sú stresujúcim zážitkom, plynúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe trov konania protistrane v prípade neúspechu v konaní.

37. Súd v súvislosti s námietkami žalovaného týkajúcimi sa nepreukázania vzniknutej majetkovej, ako aj nemajetkovej ujmy žalobcovi, poukazuje na to, že žalobca ako spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, a to s poukazom na zákon o ochrane spotrebiteľa, ktorý priznáva právo spotrebiteľa na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy, ale postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa.

38. Výška požadovaného nároku sa súdu javí ako primeraná aj s ohľadom na výšku bezdôvodného obohatenia, ktorou sa žalovaný obohatil, t.j. o sumu 1.310 €, ktorá bola žalobcovi prisúdená v súdnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 10Csp/131/2020.

39. „Z rozhodovacej činnosti súdov je zistiteľný záver, že v prípade, ak sa spotrebiteľ úspešne domôže vydania bezdôvodného obohatenia, teda sumy, o ktorú preplatil bezdôvodne svoj úver, ktorý bol z akýchkoľvek dôvodov vyhlásený za bezúročný a bez poplatku, je táto suma priznávaná v rovnakej výške titulom primeraného finančného zadosťučinenia. Samotný zákon neobsahuje presnú špecifikáciu ustálenia tejto výšky, pričom súdna prax dospela k záveru, že priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške rovnajúcej sa sume bezdôvodného obohatenia je primerané a takto ustálené primerané finančné zadosťučinenie spĺňa všetky kritéria pre poskytnutie satisfakcie spotrebiteľovi ako aj odradenie dodávateľa.“ (Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.07.2023, sp. zn. 13CoCsp/2/2023)

40. Podmienky vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie sú formulované v ustanovení § 3 odsek 5 a toto ustanovenie nevyklučuje možnosť žiadať finančné zadosťučinenie popri iných nárokoch spotrebiteľa predpokladaných zákonom vychádzajúcich z porušenia jeho práv.

41. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

43. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

44. Keďže žalobca bol v konaní úspešný v celom rozsahu, súd mu priznal náhradu trov konania vo výške 100 %. O konkrétnej výške trov konania bude rozhodnuté, v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.